

Ek Vergi Kartları

Ek vergi tanımları ile malzemelere uygulanan ÖTV ve telekomünikasyon hizmetlerinde geçerli olan özel iletişim vergisi (ÖİV) için geçerli olacak tanımlar kaydedilir.

ÖTV vergi belirli mal ve ürünler üzerinden tutar veya oransal olarak alınan bir harcama vergisidir.

Verginin mükellefi ithalatçılar ve ilk satıcılardır.

KDV gibi aynı malın her el değiştirmesinde uygulanmaz. Malın ithal edilmesi veya üretilen malın ilk alıcısına teslimi nedeniyle uygulanır. Motorlu taşıtlarda ise nihai tüketici adına ilk tescili sırasında uygulanır.

Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), 1 Ağustos 2002'den itibaren yürürlüktedir. Vergiyi beyan ve ödeme zamanı, birer aylık dönemlerdir. I sayılı listedeki mallar (Petrol ürünleri) için ayın onunda, diğerleri için on beşinde beyan ve ödeme yapılır. Taşıtların ilk alımında ise tescilden önce beyan edilir ve ödenir. ilk aşamada satış fiyatının içinde ödenen ÖTV, daha sonraki el değiştirmelerde KDV hesaplaması sırasında bir maliyet unsuru olarak yer almaktadır.

Ek vergi uygulanacak mallar 4 ayrı grupta toplanmıştır. Bu gruplar şunlardır:

- akaryakıt, doğal gaz, madeni yağlar ve solvent türevleri,
- otomobil, motosiklet, uçak, helikopter, yat ve kotra,
- alkollü içkiler, sigara ve tütün mamulleri ile kolalı gazozlar,
- KDV'nin lüks tüketim malları grubuna giren ürünler

Bir ek vergi olan Özel Tüketim Vergisi, KDV kanuna göre KDV matrahına dahil edilmekte, yani tüketici ödemiş olduğu Özel tüketim vergisinin ayrıca KDV sini de ödemiş olacaktır.

Özel İletişim Vergisi Yürürlükteki yasa uyarınca

a) Her nevi mobil telekomünikasyon işletmeciliği kapsamındaki (ön ödemeli kart satışları dahil) tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri % 25,

b) Radyo ve televizyon yayınlarının uydu platformu ve kablo ortamından iletilmesine ilişkin hizmetleri % 15,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamına girmeyen diğer telekomünikasyon hizmetleri % 15, Oranında özel iletişim vergisine tâbidir.

Özel iletişim vergisi hizmet tutarları üzerinden hesaplanır.

Ek verginin ne şekilde işlem göreceği Ticari İşlem grubu tanımında belirtilir. Hizmete ait ek vergi ise hizmet kartında kaydedilir.

Tüm bu ek vergi uygulamaları için kullanılacak tanımlar Stok program bölümünde yer alan Ek Vergi Kartları seçeneği ile kaydedilir.

Ek Vergi Kodu : Tanımlanan vergi kodudur.

Ek Vergi Açıklaması : Tanımlanan verginin adı ya da açıklayıcı bilgisidir.

Ek Vergi Grup Kodu : Tanımlanan vergi grup kodudur.

KDV Matrahını Etkiler : Ek verginin KDV matrahını etkilemesi durumunda bu seçenek işaretlenir. Bu durumda KDV tutarı, Malzeme Tutarı + Ek Vergi tutarı toplamı üzerinden hesaplanır. Bu seçenek işaretlenmezse KDV tutarı yalnızca malzeme tutarı üzerinden hesaplanır.

Vergi tanım kartında satırlarda bu grup altında yer alacak vergilere ait özellikler kaydedilir.

Bunlar şunlardır:

Başlangıç Tarihi : Verginin yürürlüğe girdiği tarihtir. Tanımda belirtilecek utar ve oranlar burada belirtilen tarih dikkate alınarak işlemlere uygulanır.

Oran/Tutar : Vergi tipinin belirlendiği alandır. Bu alan;

- Oran
- Tutar
- Oran+Tutar

seçeneklerini içerir.

Ek vergi bazı malzemelere belirli bir tutar olarak bazı malzemelere de sabit bir oran üzerinden de uygulanabilir. Oran+Tutar seçiminde ise hem oran hem de tutar uygulanabilir. Oran ve Tutar: Oran/Tutar alanında yapılan seçime göre oran ve tutar kolonlarında vergi için geçerli olacak tutar ya da oran belirtilir.

Tahsil Edilecek Oran ve Tahsil Edilecek Tutar : İstisna Ek Vergi uygulandığında hesaplanacak ek vergi tutarının hesaplanmasında kullanılacak oran ya da tutarı belirtir.

Oran/Tutar alanında oran ya da oran+tutar seçilirse tahsil edilecek oran alanına bilgi girilir.

Oran/Tutar alanında tutar seçilirse tahsil edilecek tutar alanına bilgi girilir.

İstisna Oran : Ek vergi istisnasının oranıdır. Tahsil edilecek oran ile birlikte KDV matrahını belirler.

İstisna Tutar : Ek vergi istisnasının tutarıdır.

Birim Türü : Belirtilen oran ya da tutarın geçerli olacağı birim türünü belirtir. Birim türü seçenekleri listelenir ve ilgili tür seçilir.

Birim Seti Kodu : Vergi tipi tutar ve birim türü miktar olan vergi tanımlarında geçerli olacak birim seti kodudur. ... simgesi tıklanır ve kayıtlı birim setleri listelenerek ilgili birim seti seçilir. Vergi tipi oran olan satırlarda birim seti belirtilmez.

Birim Kodu : Miktar ve ebat türü satırlarda verginin hangi birim için geçerli olacağının belirlendiği alandır. ... simgesi tıklanır tanımlı birimler listelenerek ilgili birim seçilir.

Ek vergi tanım kartında uygulanacak tüm vergiler ayrı bir satırda kaydedilir. Vergi tip ve özellikleri Kaydet tuşutıklanarak kaydedilir. Yapılan tanım Ek Vergi Kartları listesinde vergi kodu ve açıklaması ile listelenir.

Ek vergi uygulanacak Malzemeler : Malzemenin özel tüketim vergisi uygulamasına tabi olup olmadığı, malzeme tanım kartında Ek Vergi Kodu alanında belirlenir. Ek vergi Kodu alanında kayıtlı ek vergi tanım kartları listelenir ve malzeme için geçerli olacak kart seçilir.

Ek vergi Uygulanacak Ticari İşlem Grupları : Ek vergi ticari işlem grubu bazında da uygulanabilir. Bunun için Sistem İşletmeni program bölümünde Kuruluş Bilgileri menüsü altında yer alan Ticari İşlem Grupları menü seçeneği kullanılır.

Malzeme alış, satış, iade ve sarf işlemlerinde Ek Vergi (Özel Tüketim Vergisi) Uygulamaları Malzeme alış, satış, iade sarf ve fire işlemlerinde ek vergi hesaplamaları uygulanan mevzuata göre değişecektir. Malzeme giriş ve çıkış fiş ve faturalarında ek vergi (ÖTV) uygulamasına tabi malzeme hareketlerine ait toplamlar fiş ya da fatura satırlarında ÖTV tutarı kolonunda, fiş geneline ait toplamlar ise fişin alt bölümünde Toplam ÖTV alanında yer alır.

ÖTV uygulamasına tabi malzeme hareketine ait bilgiler kaydedilirken, ÖTV tutarları malzeme

kartında belirtilen ÖTV kodu ya da işlemin ait olduğu cari hesaba ait ticari işlem grubunda belirtilen öndeğer dikkate alınarak hesaplanır.

Mal alım işlemlerinde ek vergi ÖTV uygulaması

Mal alım işlemlerinde satın alınan malzeme için ek vergi (ÖTV) uygulanacaksa, malzeme kartında belirtilen ek vergi tanımındaki oran ya da tutar üzerinden ek vergi tutarı hesaplanır ve fiş satırında yer alan Ek vergi tutarı kolonuna aktarılır.

Hesaplanan ek vergi ve toplam fiş tutarı KDV matrahı olarak dikkate alınır ve KDV tutarı buna göre hesaplanır.

Mal alım işlemi muhasebeleştirilirken ek vergi ayrı bir muhasebe hesabı altına izlenmez.

Hesaplanan tutar malzeme maliyetine otomatik olarak yansıtılır.

Alınan malın üretimde ya da dahili kullanımda sarf edilmesi

Alınan malın üretimde kullanılması ya da firma içinde kullanılması durumunda ek vergi (ÖTV) farklı uygulanır. Bunun için malzeme yönetimi bölümünden kesilen sarf ve fire fişlerinde ek vergi tutarı hesaplanıp seçeneği yer alır. Alınan malzemenin üretimde kullanılması durumunda sarf ve fire fişlerinde bu seçeneğin işaretlenmesi gerekir.

Alış İade işlemlerinde, iade edilen malzeme ÖTV kapsamında ise iade edilen malzemeye ait özel tüketim vergisi tutarı ilgili satırda ek vergi tutarı kolonunda yer alır.

Mal Satış İşlemlerinde ek vergi (ÖTV)

Satış irsaliye ve faturalarında satırdaki malzeme için ek vergi uygulanacağı malzeme kartında belirtilmişse vergi tanım kartında belirtilen başlangıç tarihi ve işlem tarihi dikkate alınarak ek vergi tutarı hesaplanır. Hesaplanan ek vergi tutarı satırdaki ek vergi tutarı kolonunda, fiş geneline ait tutar ise alt bölümde yer alan Toplam ek vergi alanında görüntülenir.

KDV ise toplam tutar ve ek vergi tutarı toplamı üzerinden geçerli oran esas alınarak hesaplanır.

Satış işlemi muhasebeleştirilirken ek vergi tutarı Satış ek vergisi olarak ilgili muhasebe hesabı altında toplanır.

İstisna Ek Vergi Uygulamaları

İstisna Ek Vergi uygulamaları, Ticari işlem grubu ile Ek Vergi kartlarındaki değerleri dikkate alarak yapılır. Fişlerde kullanılan ticari işlem grubu için İstisna vergi uygulanacak seçeneği işaretli ise ek vergi kartlarındaki yeni eklenen değerler kullanılır. İstisna ek vergiler için hesaplanan tutar Tahsil Edilecek Oran ve Tahsil edilecek Tutar değerlerince belirlenir. Bu durumdaki KDV Matrahı şu şekilde hesaplanır.

KDV Matrahı = Fatura Tutarı + İstisna Ek Vergi tutarı + Tahsil Edilecek Ek Vergi tutarı

Örnekler:

Ek Vergi Kodu : ÖTV

KDV Matrahını etkiler

Oran:20

Fatura Satırları

Malzeme Miktarı :1

Malzeme Birim Fiyatı:100

KDV oranı :10

Ek Vergi Tutarı: [(Malzeme Miktarı*Malzeme Birim Fiyatı) *EK Vergi Oranı()%=(1*100)
*0.20=20

KDV Tutarı: [(Malzeme Miktarı*Malzeme Birim Fiyatı)+Ek Vergi Tutarı]*KDV Oranı
(100+20)*0.10=12

%15 indirim olduğu durumda

Ek Vergi Tutarı: Ek Vergi Tutarı: [(Malzeme Miktarı*Malzeme Birim Fiyatı)-İndirim Tutarı]* EK
Vergi

Oranı()%=[(1*100)-15] *0.20=17

KDV Tutarı: {[(Malzeme Miktarı*Malzeme Birim Fiyatı)-İndirim Tutarı]+Ek Vergi Tutarı}*KDV

Oranı=(85+17)*0.10=10.2

Ek Vergi Kodu : ÖİV

KDV Matrahını etkilemez

Oran:20

Fatura Satırları

Malzeme Miktarı :1

Malzeme Birim Fiyatı:100

KDV oranı :10

Ek Vergi Tutarı: [(Malzeme Miktarı*Malzeme Birim Fiyatı) *EK Vergi Oranı()%=(1*100)
*0.20=20

KDV Tutarı: [(Malzeme Miktarı*Malzeme Birim Fiyatı)]*KDV Oranı
(100*0.10)=10

%15 indirim olduğu durumda

Ek Vergi Tutarı: Ek Vergi Tutarı: [(Malzeme Miktarı*Malzeme Birim Fiyatı)-İndirim Tutarı]* EK
Vergi

Oranı()%=[(1*100)-15] *0.20=17

KDV Tutarı: [(Malzeme Miktarı*Malzeme Birim Fiyatı)-İndirim Tutarı)]*KDV

Oranı=(85)*0.10=8,5